

HEJÉRMEGYEI NAPILÓ

Előzetes helyben, vidéken:
1 óra 2-50 K | 1 óra 2-50 K
1 évre 30 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felélős szerkesztő: Hajós József.

Senki se söhajtsa vissza

a királyságot s azt a rendszert, mely a királyságnak uszálya volt. Adjunk hátát Istennek, hogy a királyságtól is, a slepp-jétől is megszabadultunk. Örüljünk annak is, hogy ez a megszabadulás az, ugyanis megfogyott magyar vér kiontása nélkül mehetett végbe. Söhajtozás és morfondírozás helyett álljon bele mindenki az alkotó munkába. Ezt hirdeti a prófétának s apostolnak ihletett ajkával Székesfehérvár nagy püspöke az Alkotmány tegnapi számában. „Most — ugymond — temi, teremteni, alakítani kell. Bele kell állnunk szívvel lélekkel az új idők igényeibe s dagadó vitorlákkal kell bevezetnünk az új kurzus sikló vizébe. A francia egyház szomorú példája szolgáljon elizájtásul; az a világmegnemértés s az a régibe való kapaszkodás szolgáljon elizájtó példának, hogy hogyan nem szabad annak viselkedni, ami szellem és élet.

Es mi a francia egyház szomorú példája? Az, hogy egyre a multat sirták vissza s a lilios-mos cimérű, de belül rothadt bourbon-királyságok letűnt napjair merengtek s e merengés közben elfelejtették, hogy az új korszak mindenkinek szabadságot és érvényesülést biztosít, aki igazának tudatában azt az érvényesülést kiharcolja magának. Aki szervezkedik az boldogul, aki összetett kézzel áll, azon átgázol a fejlődés vadul rohamó árama.

Első teendőnk most az autonomia megalkotása. „Sohasem volt oly szüksége a katholikuskoknak e szervezetre, — folytatja főpásztorunk — mint most; de sohasem volt oly könnyű azt meg is teremteni, mint épen most.“ Ez a katholikusk népnek föltétlen és el nem oltázható követelése. Ahogy a régi világot a népakarat máról holnapra fölborította, épen, úgy a kath. nép halasztást és ellenmondást nem tűrő egységes állásfoglalása csinálja meg az

autonomiát! Elég volt az évtizedeken át folytatott, királyi és kormányigérettel támogatott hazugságból! Mindjig izérték. és soha meg nem adták.

„Közel ötven éve csinálódik — tehetetlenkedés mintapéldául — írja Prohászka püspök — csináljuk meg hát most ötven nap alatt!“

A Magyar Nemzeti Tanács által biztosított teljes gyülekezési, szólás és szervezkedési szabadság alapján nézettek

Sürgös

felhívás az egyházmegyeyé papsághoz.

Az Országos Papi Tanács fel szólására kérem az egyházmegyeyi papságot, hogy espereskerületenkint a z o n n a i választás meg bizalmi embereit. Ezen bizalmi emberek fogják megválasztani az Országos Papi Tanácsba küldendő egyházmegyeyi képviselőt. A bizalmi emberek választása — miután most nem lehet összejönni — az esperes-terezhez küldendő szárazszápon történjen. Az esperes unalomszed-tenek azonnal megválasztandók.

lasztott bizalmi embert. Az így megválasztott s értesített espereskerületi bizalmi embereket pedig kérem, hogy dé. 3-an d. e. 10 órára jelenjenek meg Székesfehérvárról a szeminárium tanácskozó térében az egyházmegyeyi képviselő megválasztása céljából. A mennyiben pedig a megjelenésben akadályozva lennének, a szárazszápot, megjelölve rajta, hogy kit akarnak egyházmegyeyi képviselőnek az országos Papi Tanácsba, küldjék dr. Potyondy Imre címére Székesfehérvárra.

Csőngedy Gyula,
az egyházm. szervezeti elnöke.

— Mithogy a kormány az alsópapság panaszaira és igényeire vonatkozólag kizárólag a Papi Tanácsot fogadja el illetékes testületnek, mi is sürgetve kérjük a Papi Tanács egyházmegyeyi szervezetének kiépítését.

A székesfehérvári Papi Tanács mely csak része lesz a megyeyi szervezetnek, kedden megbeszélte a program 12 pontját. E pontok közül legelső teendőnek találta az autonomia megalkotását, mert csak így látja

csak hogy szervezkednek a szociáldemokraták s hódítanak területeket turison minden falu és város gyűléseket s követelje az autonomia rögtöni megvalósítását. Ezzel a népkormánynak is segítségére megyünk, mert lesz egy illetékes szerv, mely az új helyzet következtében fölmerült vagyoni jogi és iskolai ügyeket s a főpápok választásának kérdését is a kormánnyal a kath. nép millióinak óhaja szerint elintézi.

bitosítva az alsópapság anyagi helyzetének rendezését és az egyház demokratizálását, kapitalista jellegének megszüntetését, az új társadalomba való beilleszkedését.

Ezen autonómiának kell érvényes és parcellálni az összes főpapi nagybirtokot. Minden értékpapirt, melyet az állam a parcellázott főpapi birtokért ad, bármelyik káptalané vagy püspökségé legyen az a nagy birtok, az autonómiának kell kézhez kapnia s kezelnie. Mindenki, a püspökök is az autonómiától kápnak készpénzfizetésüket, illetve fizetési közzétetésüket. Ha az autonomia nem átalak meg, vagy ha minden püspök és káptalan maga kapja kézhez az értékpapirt, akkor minden közt-vevények, akkor teljesen változatlannal marad a mai helyzet az a különbséggel, hogy míg főpápjaink eddig földkapitális ták voltak, most pénzkapitalisták lennének és a papivagyon a köztudatban ismét nem lesz az egyház kezébe jutó szolgálati közeg. Eltekintve attól, hogy az alsó papság ez esetben ismét csak a hulló morzsákat kapná, ha kapná, úgy mint eddig. — a penzkapitalista rendezkedést nem bírnia. et az új világ s óriási akadály lenne a eaganélium hirdetésének s meg inkább erősítene a hangulatot az egyházyagyon eltörése mellett meg az imádkozó katholikuskokban is. Míg ha a közös kezelésben levő egyházyagyon közecélt szolgál, maguk az autonómiába bekerült világak lesznek az egyház közgyagyonának legértékesebb védői.

Sürgelni kívánja a székesfehérvári papi tanács, hogy a püspökök ne az állam nevezze ki hanem az autonomia választása, nehogy ismét politikai pártérdekeknek legyen odavetve az evangélium ügye. Előnyösnek gondolná a székesfehérvári papi tanács, hogy minden faluban alakuljon meg a Katholikus Tanács s ez követelje az auto-

miát s az egyházyagyon fentemlített kezelését.

Legyen áthatva az alsópapság avval, hogy az ő ügyét senki más nem képviseli s előre nem viszi, mint az alsópapság maga. Az az alsópapság helyzetét s az egyház demokratizálását megértő négy öt püspök csak úgy tud eredményt elérni, ha szervezetten áll mögöttes az alsó papság.

Dr. Potyondy Imre,
a székesfehérvári Papi Tanács elnöke.

Válság a Nemzeti Tanácsban.

Sajnálattal látjuk, hogy az Országos Nemzeti Tanács magasztos eszméit nem érti meg a mi helyi Nemzeti Tanácsunk és intézkedései visszatetszők a nép széles rétegei eljött.

Nem arra előzünk, hogy 19. éntig azt hangoztatták megdönt-heitelen igazságként, hogy a forradalmat csináló 3 pártion, kívül más politikai párt nem lehet tagja a vidéki Nemzeti Tanácsnak. Ez is hiba volt, mert akkor nálunk csak a szoc áldemokraták alkothatták volna a Nemzeti Tanácsot, hisz radikális pártunk nincs, a független-ségi párt is apponyi párt volt és csak jóval a N. T. megalakulása után csatlakozott a Károlyi pártion.

A mi Nemzeti Tanácsunk nem áll a 12 pont alapján és intézkedései nincsenek összhangban a néphatalommal kimondott és szentesített törvényekkel. Az Országos N. T. programja a gyülekezési és sajtószabadságon kívül az, hogy a rendet és békét fenntartani.

Es mi látunk? A N. T. rémeket lát ott is, ahol nincsenek és ebből visszavonás, egyenlenség keletkezhett. Mult vasárnap gyűlés volt a Megyeházán, ahol programtervezetet olvastak fel, amelyet a N. T. elnöke és jelenlevő tagjai tüntetően helyesettek. A program józan, okos munka, teljesen összhangban a Népkormány programjával. A N. T. azonban — mely a helyszínen tapsolt — legközelebbi gyűlésen sőt és nem létező célokat keresett az alakulás háta mögött csak azért, mert nem választottak N. T. tagot vezérül. Csóvát dobta a békés város nyugalmas polgárai közé, sőt lokalmációt intéztek a város lakosságához, hogy új párt alakításától tartózkodjék.

A programkötőt még azon az alapon tárgyalták, hogy nem szabad a 3 pártion kívül másnak

is mozogni. De midőn időközben megtudták, hogy ez a fel-fogásuk téves: csavarítottak egyet és a forradalom eredményei föltették.

Bilkey Ferenc ellene szavazott a proklamációnak és — bár hangsúlyozta, hogy 6 a 12 pont alapján áll, kimondták az ősz szeférhetetlenséget és kitéseket a Nemzeti Tanácsból. Azután megállapodtak a szövegben, hogy mi módon adják ezt tudt a közönségnek. A kiadott kommunikató lapunkban is közzéték.

Mi hőkét, nyugalmat akarunk. Követeljük az egész Nemzeti Tanácsnak újra választását. Hagyják ki akár az újságírókat is, ők ugyis ott lennének hivatalból, mert a N. T. ténykedése az egész polgárságot érdekli és ilyen szabadszervezet üléseitkos nem lehet.

Az újjaalakítás a köznyugalom érdeke és most mi kérjük a népkormányt, hogy minden ki elfogulatlan, minden irányban megközelíthetetlen kormánybiztost, aki hallgasson meg mindenkit, hogy a jelenlegi Nemzeti Tanácsunk képviseleté a város lakosságát.

Meg akarjuk menteni városunk rendjét és azt akarjuk, hogy amikor a népkormány a vidéki Nemzeti Tanácsokra támaszkodik biztos talajon álljon és ne a régi klika rendszerfutó homokján épüljön fel a mi forrón, féltve szeretett szabad Népköztársaságunk.

HIREK.

Népszövetségi és keresztény szociálista testvérek! Vasárnap, nov. 24 én d. u. 4 órakor érkeztek a Távirat-utca 6. sz. a. Nagyon fontos, életbevágó dolgokról lesz szó. Jöjjetek el mindnyájan, jelenjétek meg a városi tanácsnál, új kezdeményezéssel! A helyi igazgatóság.

A Nemzeti Tanács helyi bizottsága tegnap esti üléséről a következő sorok közlésére kérte fel a helyi lapokat: „Bilkei Ferenc felfogása ellentétben áll az Országos Nemzeti Tanácsnak és a kormányak azon intenciójával, hogy a köztársaság megszilárdulásáig — kerülendő minden a közbékét és összhangot veszélyeztető állásfoglalás és Bilkei Ferenc magatartása ellenében áll a N. T. helyi bizottságának azon — Bilkei szavazata kivételével — egyhangúlag hozott határozatával, hogy a közviszonyok teljes rendezéséig a város lakossága tartózkodjon minden az egységet bomlasztó új pártalakítástól — és mert Bilkei a határozat ellenében álláspontját fenntartotta, ennek következményeként kitépelt a N. T. helyi bizottságából.

A megválasztandó espereskerületi bizalmi emberek gyűlése december 3-án lesz a székesfehérvári szemináriumban. Élelmezésről kiki maga gondoskodik, illetőleg hozzon magával.

Városi közgyűlés lesz e hó 28-án, amelynek főbb pontjai: Károlyi Mihály a népkormány elnöke a törvényhadtóság támogatását kéri. — A városi tanács lendületes hangú feliraltban üdvözli az új kormányt. Sági Lajos rendőrfőkapitány 3 havi szabadságot és 3 havi fizetelőleget kér, amelyet a tanács pártoló javaslatl tesz át a közgyűléshez.

Habsburg József névnyagyorosítása. Több lap azt a hírt közölte, hogy Habsburg József kérésnyit intézet a belügyminiszteriumhoz és nevének megmagyarosítását kérte. Illetékes helyőrl közlik, hogy az a hír nyilván tévedésen alapszik, mert a belügyminiszteriumhoz ilyen kérésnyit nem érkezett.

Rend legyen, ez a kívánságunk, ezért örömmel közölkünk. Szegessnek azt az ígérteit, hogy fenntartja a társadalmi nemcsak a városban, hanem vidékén is fenn tudja tartani a rendet. Ha hozzá vesszük, hogy fizetés nélküli működő polgárőrség is vigyáz, a rendre: megtakarít a Nemzeti Tanács tiszaponkint 28-30 ezer koronát a nemzelőrség költségeinél, ami a mai nagy vagyopöcsökölés mellett igazán figyelemreméltó.

A népkormány a következő rendeleteket adta ki a Nemzeti tanácsokra vonatkozóan:

1. Megtiltja, hogy bármely nemzeti tanács adót szedjen a polgároktól. Ez a hatalmi tulkapás mélyen sérti a kormány tekintélyét és mindenképen törvényellenes.

2. Megtiltja, hogy a nemzeti tanácsok az állomásokon vesztegő vonatokból élelmiszereket vagy bármilyen egyébét lefoglaljanak. A Magyar Nemzeti Tanács maga is a legnyomatékosabban figyelmezteti a vidéki nemzeti tanácsokat és közigazgatási hatóságokat az ilyen lefoglaló eljárás törvényellenességéről és következményeiről.

Öt waggon. káposzta A szociáldemokraták helybeli újságából értesül a közönség, hogy a Nemzeti Tanács lefoglalt a vasúton 5 kocsi rakomány káposztát s máringyen ki is osztotta, — mint a lap írja — a szegények közt.

A szibériai hadifoglyok hozzátartozói Budapestén egyéületeit alakítottak, melynek célja, hogy Szibériában sanyulóldó szegény testvéreinkkel az öszszekötötést megvalósítsa öket pénzzel és ruhával ellássa s mielőbbi hazatérésüket kísérgesse. Felkérnk mindenkit, aki a dologban érdekelve van, hogy csatlakozását jelentse. Beko Manó egyetemi tanárnak a a Bölesészeti egyetemen (Muzseumkörut) Személyesen hétfői napokon d. u. 5-7 óra között ugyanott lehet jelentkezni.

Értesítés. A székesfehérvári kerületi munkásbiztosító pénztár tudatja érdekelt biztosított tagjával, hogy a táppénzeségeiket a járványra való tekintettel postán fogja részükre kiküldeni.

Halalozás. Belner János Dv. rézműves, Dörner Irén férje, folyó hó 21-én spanyol influenzában 33 éves korában elhunyt. Temetése ma d. u. fél 4 órakor lesz a Lövölde-utca 7. sz. gyászházból.

Szabóiparosok figyelmébe. Az ipartestülethez beérkezett a november havi cémautalvány. Felhivatnak az érdekelte iparosok, hogy az I. csoportba tartozók 90 koronát, a II. csoportba tartozók 170 koronát, a III. csoportba tartozók 320 koronát előlegül f. hó 22-ig annál is inkább vigyenek be, mert a később jelentkezők nem lesznek figyelembe véve.

Kifosztott munkás. Bartal Ignác esztergomi bányász egy társával e hó 20-án éjjelkor érkezett Fehérvárra és a villanyfejlesztő motor kazánjába tértek be aludni, ahol már két ember aludt. Beggel fél 5 órakor el akart menni Bartal és akkor vette észre, hogy társája, melyben 3016 korona volt, eltűnt, a rendőrségnél jelentést tett, ahol a nyomozás megindult.

KIADOHIVATALUNKBAN az előfizetéseket, hirdetéseket, egyes lapszámok vásárlását elintézheti a közönség hétköznapokon d. e. 9 től 12-ig és délután 3-7-ig. Vasárnap nincs hivatalos óra. A lapra vonatkozó ügyek a nyomdához nem tartoznak és a nyomdában el nem intézhetők.

Bojtorján hajszesz nagyon bevált hajápoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona.

Szűts Róbert gyógyszerárában. Károly király-tér.

Veszünk magyar hadikölcsönt. Általános Bank és Takarékpénztár r. t. Székesfehérvár.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszer; a Störk pasztilla. Egy doboz ára 2 korona Szűts Róbert gyógyszerárában.

Színház.

Heti műsor: Pénteken: Artatlan Zsuzsi. Szombaton d. u.: Csárdaskirályné. este: Artatlan Zsuzsi. Vasárnap d. u.: Léányvásár. este: Hejhehujá báró.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli: Drótostót. Lelár Ferenc közkedvelt operetteje a „Drótostót”, mely hódítóan járta be úgyszólván a világ minden operett színpadját, különösen alkalmasnak kínálkozott a megfilmesítésre. A híres Lux-filmgyár vállalkozott erre a művészi feladatra, melynek pazar bőkezűséggel felelt meg. A „Drótostót”, melyet pénteken, szombaton és vasárnap mutat be az Apolló színház, valóban a magyar kinematográfia diadalját jelenti. A festői szépségű látvány, a mesteri rendezés, a szereplők játéka, mind meglepetésszerűen hatnak. Reagk Pfefferkorn szerepében Sarkadi Aladár és a többi főszerepben:

Rónay Alice, Szalkay Lajos és Pethő Atilla. Előadások köznapokon fél 7 és fél 9 órakor. Rendes helyárak.

Szerkesztői üzenet.

Cs. Meghínytuk-vetettük a dolgot s így találunk jónak. A gyűlés ugyan már ádventbe esik, de az ügy most mindennél fontosabb.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetésekre 10 szőlő 3 korona, azonfelül minden szóért 20 fillér fizetendő.

Akácvirág és lépesermé kisinyben is kapható: Pollerimann mérhészeti, Pálya-utca 28.

Eladó egy a móri-utrá dűlő buzaföl. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy buzaföl tengeri szár, közel a városból és 20-25 máh. mohár eladó. Bővebbet Vásártér 19.

Sütő-utca 24. számú ház szabádkézből eladó.

Egy fiu tanulónak felvétetik, Gászler Kálmán. szígyártónál, Székesfehérvár. Vásár-tér.

Szárca-utca 34. szám alatt levő fűház szabádkézből eladó.

Tiszti legény kerestetik. Ruházat, lakás, koszt és havi háromszáz korona. Jelenkezés reggel 7-8 óra. Gyár-utca 4.

Egy tanuló felvesz az Egyházmegyei Könyvtáranda Szent István-tér 1. sz.

A Horváth-Rónai papirkereskedésben kaphatók a Vallásosság és Műveltség c. kiadású füzetek. Vegye meg az egész sorozatot, átlagbanként 80 fillérrért. Nagy lelki élvezetet és alapos tájékoztatást talál bennük a kor mozgótkérdéseiről.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, november 22., 23 és 24 én: Lelár Ferenc világhírű operetteje **Drótostót** Filmjáték 4 felv. Főszereplők: Rónay Alice, Sarkadi, Szalkay és Pethő. Kiegészítő műsor. Előadások fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap 13, 15, 17 és 19 kor. Rendes helyárak.

Aránia-színház

Péntek, szombat, vasárnap, november 22, 23 és 24-én: MIA MAY főszereplésével **SZIVÜNK ASSZONYA** Énekes dráma 5 felv. (Uj példány.) Kiegészítő műsor. Előadások fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap 13, 15, 17 és 19 kor. Rendes helyárak.